

NOVICE

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE MOZIRJE •
GLIN NAZARJE IN ZKZ MOZIRJE

Leto 2

FEBRUAR 1970

ŠT. 2

NADALJNI RAZVOJ SAMOUPRAVLJANJA –
OSNOVNI CILJ SINDIKATOV

Januarja je v Mozirju zasedal 10. jubilejni občni zbor Zveze sindikatov občine Mozirje. Obravnaval je poročila o dveletni aktivnosti občinskega sindikalnega sveta in njegovih organov ter uvodne misli o nalogah Zveze sindikatov v naši občini v prihodnjem obdobju.

Iz uvodnih materialov za občni zbor, uvodnega referata, razprave in sklepov je razvidno, da je naša organizacija v pretekli mandatni dobi usmerila največ svoje pozornosti na reševanje problemov in pojavov, ki nastajajo v zvezi z nadaljnjim razvojem samoupravljanja, rasti osebnega dohodka zaposlenih, zaposlovanja oziroma nezaposlenosti in izobraževanju zaposlenih proizvajalcev.

nov upravljanja, dolžini trajanja mandata kolektivnim (dosedaj upravni odbor) in individualnim (dosedaj direktor izvršilnim organom, itd. Aktivnost, ki se v tem obdobju v delovnih organizacijah odvija, je po mnenju občnega zbora pozitivna, saj brez dvoma doprinaša h krepitvi demokratičnih – samoupravnih odnosov v podjetjih.

Iz dosegljivih podatkov o osebnih dohodkih zaposlenih ocenjujemo, da

teoriji »enakih želodcev«, kolektivnih željah po visokih osebnih dohodkih, neodvisno od dosežene produktivnosti dela in poslovnosti delovne organizacije itd. To nedvomno hromi produktivnost in ustvarjalnost zaposlenih. Osební dohodek se mora formirati na osnovi tega, KOLIKO IN KAJ KDO DAJE DELOVNEMU KOLEKTIVU. V sindikatu se v nobenem primeru ne moremo strinjati s težnjo, da naj predstavlja edino osnovo za formiranje osebnega dohodka šolska izobrazba ali dosežena kvalifikacija, kajti le to nam še ne garantira, da bo nekdo pri delu zelo uspešen. To garancijo nam daje šele dejanska strokovna usposobljenost in pravičen osebni odnos do zaupnega dela. V celoti si prizadevamo, da bi se v vseh delovnih organizacijah uveljavilo načelo, da naj ima vsakdo možnost, da pokaže, kaj zna in zmore, ne glede na službena leta in doseženo kvalifikacijo oziroma izobrazbo ter da se bo takšno delo pravilno ovrednotilo.

V zvezi z višino osebnih dohodkov je občni zbor osvojil stališče, ki ga bo posredoval vsem delovnim organizacijam, da v naši občini ne bi smelo biti delovne organizacije, kjer bi zaposleni za svoje delo v rednem delovnem času in ob stoodstotnem izpolnjevanju delovnih obvez, prejeli osebni dohodek izpod 700 novih dinarjev.

Problem zaposlenosti oziroma nezaposlenosti je na našem področju precej opazen. Že več let zapored se število zaposlenih stalno zmanjšuje. Po drugi strani vemo, da vsako leto prihaja v delovne organizacije iskat zaposlitev določeno število mladih ljudi, ki so končali osemletko ali kakšno drugo šolo. Oboje tvori v sedanjem trenutku precejšnje število nezaposlenih, ki so v večini primerov prijavljeni pri zavodu za zaposlovanje.

Razreševanje tega problema je dolgoročneje narave. Nekaj nezaposlenih se je že zaposlilo v delovnih organizacijah zunaj občine, in se vsakodnevno vozijo na delo z avtobusom. Nekaj pa se jih bo v letošnjem letu zaposlilo v naših delovnih organizacijah.

H. Hubert

Dosedanji razvoj samoupravljanja v delovnih organizacijah je pripeljal tako daleč, da je nujno, da delovne organizacije same s svojimi samoupravnimi predpisi, to je s svojim statutom in pravilniki določijo takšno obliko organov upravljanja, ki jim najbolj ustreza. XV. ustavni amandma je delovnim organizacijam prepustil to možnost. Delovni kolektivi si lahko sami določijo o obliki orga-

imamo na področju nagrajevanja še vedno precej neizdelane in neizoblikovane kriterije za razdeljevanje osebnih dohodkov. To pa proizvajalce vsekakor ne more vplivati najbolj vzpodbudno, kajti na osnovi tega nastajajo v osebnih dohodkih razlike, ki niso plod dela, ampak nekih določb. Tako nastale razlike vplivajo na porajanje idej o približno enakih osebnih dohodkih, tako imenovani

ZAŠČITA IN REŠEVANJE PREBIVALSTVA

Zaščita in reševanje prebivalstva ter materialnih dobrin pred posledicami vojne sta zelo pomembna elementa narodne obrambe.

Sodobno vojskovanje in zlasti uporaba orožij za množično uničevanje sta povečala ogroženost ljudi in dobrin. Zlasti so ogrožena večja mesta in naselja, pomembne komunikacije ter gospodarski in drugi objekti. Od tod izhaja jasno poudarjena družbena potreba, da pravočasno še v mirnem času storimo vse za zavarovanje prebivalstva in materialnih dobrin pred nevarnostjo.

Da bi bila zaščita organizirana, predvidevajo zakonski predpisi ustanavljanje enot civilne zaščite ter ukrepe za zaščito in reševanje.

ENOTE CIVILNE ZAŠČITE

Enote civilne zaščite varujejo in rešujejo prebivalstvo ter materialne dobrine pred posledicami vojne, v mirnem času pa prevzemajo naloge varstva pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami.

KDO USTANOVI ENOTE CIVILNE ZAŠČITE IN KJE?

V skladu z zakonskimi predpisi je skupščina občine Mozirje na svoji redni seji dne 27. oktobra 1969 sprejela odlok, da se ustanovijo enote civilne zaščite v krajevnih skupnostih in naseljih, delovnih in drugih organizacijah, za potrebe občine pa se ustanovijo specializirane enote, ki bodo po potrebi opravljale strokovna opravila v cilju zaščite in reševanja.

Enote civilne zaščite v krajevnih skupnostih in naseljih ustanovijo krajevne skupnosti. Delovne organizacije ustanovijo enote za lastne potrebe.

Specializirane enote pa ustanovijo delovne organizacije in druge strokovne službe, ki so glede svoje strokovne usmeritve najbolj primerne za posamezna specialna strokovna opravila, kot npr. sanitetne enote, enote za popravilo vodovoda in kanalizacij itd.

Enote civilne zaščite so namenjene predvsem za reševanje v kraju oziroma v delovnih organizacijah, kjer so bile ustanovljene. Po potrebi pa se le-te lahko uporabljajo za reševanje zunaj svojega območja.

VLOGA ORGANA ZA NARODNO OBRAMBO PRI OBČINSKI SKUPŠČINI V SMISLU CIVILNE ZAŠČITE

Organ za narodno obrambo pri občinski skupščini je med drugim odgovoren tudi za organiziranje civilne zaščite, pa tudi kot instruktorsko-nadzorni organ za specializirane enote civilne zaščite in enote civilne zaščite v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in naseljih.

KDO JE ODGOVOREN ZA OPREMLJANJE ENOT CIVILNE ZAŠČITE?

Za opremljanje enot civilne zaščite je odgovoren tisti, ki je enoto ustanovil.

Opremo za enote civilne zaščite v delovnih organizacijah in stanovanjskih podjetjih oskrbijo delovne orga-

nizacije oziroma stanovanjska podjetja, ne glede na vrsto enot. Občina pa oskrbi opremo za enote civilne zaščite v krajevnih skupnostih in naseljih.

KDO JE ZAVEZAN SLUŽITI V CIVILNI ZAŠČITI?

Zakon o narodni obrambi (Uradni list SFRJ, št. 8/69) določa, da je zavezan služiti v civilni zaščiti vsak jugoslovanski državljan od dopolnjenega 16. do dopolnjenega 65. leta starosti.

Obveznost služiti v civilni zaščiti pa obsega dolžnost služiti v enotah civilne zaščite in sodelovati pri zaščiti in reševanju prebivalstva in materialnih dobrin, ki so v nevarnosti zaradi vojnih akcij.

KDO NI ZAVEZAN SLUŽITI V CIVILNI ZAŠČITI?

88. člen navedenega zakona določa, da obveznosti služiti v civilni zaščiti niso zavezani:

1. osebe, ki služijo v stalnem sestavu JLA;
2. vojaški obvezniki, ki imajo vojni razpored;
3. miličniki;
4. nosečnice in ženske z otroki, ki so mlajši od 7 let;
5. osebe, ki niso sposobne služiti v civilni zaščiti.

Posebej opozarjamo na 5. tč. 88. člena omenjenega zakona vse obveznike civilne zaščite, ki imajo razpored v katerikoli enoti civilne zaščite, da bo občinska skupščina oziroma svet za narodno obrambo imenoval strokovno zdravniško komisijo za ugotavljanje sposobnosti za službo v civilni zaščiti in izvrševanje njenih obveznosti.

Prijave za ugotavljanje sposobnosti bo sprejemal pristojni upravni organ za narodno obrambo pri občinski skupščini Mozirje.

KAKO BO POTEKALO USPOSABLJANJE ENOT CIVILNE ZAŠČITE?

Izobraževalni program za enote civilne zaščite vsebuje splošni in strokovni del. Splošni del je za vse enote enak, strokovni del pa je za posamezne enote različen.

V letu 1970 bi se naj izvajal pretežno le splošni del programa, ki vsebuje tematiko s področja sodobne oborožitve in zaščite pred njim in

s področja psihološkega vojskovanja in delovanja obveščevalnih služb.

Izvajanje tega pouka bo v osnovi v obliki individualnega – posamičnega študija. V ta namen bo mesečna revija NAŠA OBRAMBA, (celoletna naročnina zanjo znaša 15,00 din priporočamo, da se v čimvečjem številu nanjo naročite na naslov: Partizanska knjiga, Trg revolucije 1, Ljubljana) prinašala v posebni prilogi gradivo splošnega programa, na podlagi katerega bodo štabi civilne zaščite spomladi 1971 organizirali preverjanje znanja, ki si ga bodo pridobili z individualnim študijem ali kako drugače (z oblikovanjem ustreznih predavanj, tečajev, predavanj strokovnih filmov, z udeležbo na vajah itd.).

Razen Naše obrambe priporočamo še revijo Obramba in zaščita, knjižice Kako se zaščitimo v vojni, Prva pomoč in Ljudska obramba. Učbenik Civilna zaščita pa bo v začasno uporabo prejel vsak pripadnik enot civilne zaščite. Slednjega preskrbi pripadnikom enot civilne zaščite v krajevnih skupnostih občina, pripadnikom enot civilne zaščite v delovnih organizacijah pa delovne organizacije.

Smatramo, da imajo nekatere enote že pogoje, da kljub nepredelanemu splošnemu programu preidejo na strokovno usposabljanje svojih enot – to so predvsem enote prve pomoči in gasilsko-tehnične enote. Seveda se tem enotam s tem, da bodo pričele z realizacijo strokovnega programa, ne zmanjšuje obveznost do splošnega programa, ki so ga vseeno obvezne proučiti. Realizacijo splošnega dela programa bodo lahko prevzela vodstva oziroma štabi enot civilne zaščite, medtem ko bodo za strokovni del programa angažirani tisti družbeni dejavniki, ki so z ozirom na svojo strokovno usmerjenost najpristojnejši, to so organizacije Rdečega križa, gasilske organizacije, organizacije ZRVS, strokovna združenja zdravnikov, inženirjev in tehnikov in podobno.

KAKŠNE KAZENSKKE UKREPE PREDVIDEVA ZAKON ZA TISTE, KI SE NE BI ODZVALI SVOJIM OBVEZNOSTIM?

Po kazenskih določbah zakona o narodni obrambi se posameznik, ki je razporejen v enoto ali službo civilne zaščite, če se brez opravičene razloga ne odzove vabilu k pouku za obrambo in zaščito ali se mu izmika oziroma ga moti ali se izmika službi civilne zaščite, kaznuje do 2.000 din denarne kazni.

Naj omenimo še to, da strokovno usposabljanje v cilju zaščite reševanja ni le osebna, temveč družbena potreba.

Janez Štiglic

V Nazarju nova tovarna

Že dolgoletna želja prebivalcev Gornje Savinjske doline, pa tudi resna gospodarska potreba je, postaviti v tem predelu kako moderno tovarno, da ne bi bili vezani samo na lesno industrijo, kmetijstvo in razvijajoči se turizem. Iz te želje ter potrebe TGO GORENJA iz Velenja, da proizvaja doma nekatere polizdelke, ki jih sedaj uvaža in da popestri svojo proizvodnjo, se je porodila ideja o sodelovanju pri izgradnji nove tovarne v mozirski občini.

V prvi fazi so predvideni za to tovarno trije programi. Prvi program bi bil izdelovanje nalepk, oziroma raznih okrasnih in reklamnih ploščic ter napisov iz posebno obdelanega aluminija, plastike in papirja, ki jih morajo sedaj mnoge tovarne, med njimi tudi TGO GORENJE, uvažati.

Se bolj perspektiven je morda drugi oddelek, to je oddelek za plastiko. Izdelovali bi razne profile in predmete iz plastike za potrebe TGO GORENJA in ostalo industrijo.

Na istih strojih pa je mogoče izdelovati tudi profile in predmete iz plastike za široko potrošnjo. Tako so odprte neizmerne možnosti za izbiro artiklov proizvodnje.

Kot tretja, posebno zanimiva proizvodnja, bi bilo izdelovanje malih gospodinjskih aparatov. Le-ti bi dopolnili proizvodnjo ostalih gospodinjskih aparatov TGO GORENJE, tako da bi si lahko vsaka družina opremila svoje gospodinjstvo izključno z izdelki TGO GORENJE.

V tem oddelku bi bilo zaposlene največ delovne sile, ker je tu pač največ dela, ki ga ne morejo opraviti stroji. Tudi v tem oddelku bi začeli samo z enim izdelkom, nato pa osvajali ostale, drugega za drugim, z neustavljivim tempom, kot to dela TGO GORENJE.

Ob skromnem začetku bi tu našlo zaposlitev okrog 150 ljudi, to število pa bi, vzporedno z naraščanjem proizvodnje, naraščalo.

Ta tovarna bi bila izredno velika pridobitev za Gornjo Savinjsko dolino, saj odpira kar tri, tod povsem nove panoge industrije, katerih vsaka ima veliko perspektivo in skoraj neomejene možnosti razširitve. Še poseben čar pa da tovarni elegantnost in čistost proizvodnje. Pokvarila ne bo niti zraka, niti vode, niti idilične lepote ob gornjem toku Savinje. Tako ne bo škodovala turizmu, ki je poleg lesa in kmetijstva glavni vir zaslužka.

Strokovnjaki iz TGO GORENJE so idejni načrt že izdelali, določene težave pa so z investicijami. Velik del potrebnih sredstev bo prispevala tovarna GORENJE, po svojih močeh pa je priskočila na pomoč Skupščina občine Mozirje in angažirala razne gospodarske organizacije v občini, vendar to še ni dovolj, saj najmo-

dernejši stroji, s katerimi bo ta tovarna opremljena, veliko stanejo. Pobudniki tega sodelovanja vztrajno iščejo nove možnosti financiranja. Prepričani smo, da se bodo prepotrebna sredstva vendarle našla, saj bo tako naložena investicija rodila za vsakogar stoteren sad.

Z izgradnjo bi začeli zgodaj spomladi leta 1970, sredi istega leta pa bi tovarna že zalagala tržišče s svojimi izdelki.

Janez NAVODNIK
dipl. ing. kem.
TGO GORENJE –
engineering

Obisk turističnih delavcev in novinarjev na Golteh

V drugi polovici januarja sta hotel »Paka« iz Velenja in »Kompas« Celje v sodelovanju z avtoturističnim podjetjem »Izletnik« iz Celja priredila pod pokroviteljstvom tovarne Gorenje iz Velenja ogled Velenja in smučišče na Golteh nad Mozirjem.

Vabilu so se odzvali številni predstavniki potovalnih agencij in uradov iz bližnjih središč, zlasti iz Maribora, Zagreba, Ljubljane, Gradca, Celja in Reke, predvsem pa številni predstavniki tiska, televizije in radia iz omenjenih krajev ter vodilni gostinski delavci večjih hotelskih organizacij.

Srečanju so dali še poseben poudarek s svojo udeležbo najvišji predstavniki podjetja Kompas iz Ljubljane, Generalturista iz Zagreba ter Stayerbusa iz Gradca.

Prireditelji so seznanili vabljenе s turističnimi možnostmi Velenja in jih že v Velenju opozorili na možnosti, ki jih nudi novozgrajeni turistični center Golte nad Mozirjem.

Sestavljalci programa so vključili v ogled tudi hotel Turist v Mozirju, kjer sta prisotnim zaželela dobrodošlico predsednik občine Mozirje, tov. Jože Deberšek in direktor hotela Turist tov. Ivan Zupan.

Osrednji del programa se je odvijal na Golteh, kjer so udeleženci z velikim zanimanjem sledili razlagi predstavnika »Izletnika« o sedanjih

in bodočih možnostih razvoja tega centra, v vsebinsko bogati tiskovni konferenci pa so se podrobno zanimali razen za turistični center Golte še za bodočo turistično izgradnjo Gornje Savinjske doline, njenih posameznih delov, zlasti Logarske doline, pa tudi za možnosti razvoja kmečkega turizma, kateremu so napovedali še lepo prihodnost.

Organizatorji srečanja, zlasti pa predsednik občine tov. Deberšek so odgovarjali na postavljena vprašanja in udeleženci so po konferenci menili, da se z izgradnjo turističnega centra Golte obeta celi Gornji Savinjski dolini hiter turistični razvoj.

Gornjesavinjski turistični delavci pozdravljamo pobudo za to srečanje, ki je več turističnih organizacij, ki imajo na prvi videz različne poslovne interese, združilo v skupen napor za pospešitev turističnega prometa v širši regiji Šaleške in Gornje Savinjske doline, zlasti pa pozdravljamo pripravljenost tovarne Gorenje, ki je to vzpodbudno manifestacijo tudi materialno podprla.

Branko Korber

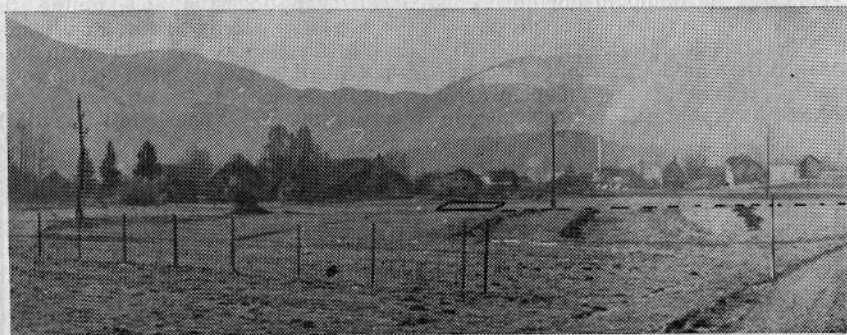
Bralci pozor!

Uredništvo glasila je sklenilo, da v prihodnji številki našega glasila prične objavljati vprašanja občanov in odgovore na ta vprašanja. Vprašanja in odgovore bomo objavljali v okviru posebne rubrike, ki jo bomo imenovali »Vprašanja občanov«.

Do 25. v mesecu nam pošljite vprašanja, mi bomo poiskali organ oziroma odgovorno osebo, ki bo dala odgovor na postavljeno vprašanje.

NASLOV: Uredništvo »Savinjskih novic«, p. Mozirje.

Uredništvo

Naša tovarna bo stala v Nazarju. Na sliki vidimo načrtano mesto, kjer bo stala

Urbanizacija - pogoj za smotrno izgradnjo in racionalno uporabo zemljišč

Izgradnja naselij in mest je del družbenega razvoja, zato je ni možno načrtno usmerjati neodvisno od dejavnikov, ki vplivajo na ta razvoj: od človeka, naravnih okoliščin, materialne podlage in družbene nadstavbe. Urbanizem je potekom kompleksna družbena dejavnost in ga ne moremo obravnavati neodvisno od ostalih družbenih dejavnikov in ne samo v lokalnih mejah. Delo je tem bolj odgovorno, ker moramo tekoče možnosti uskladiti z vizijo prihodnosti. In kakšna je ta vizija prihodnosti? Zanimive so nekatere napovedi o nadaljnjem procesu urbanizacije v svetu. Po teh napovedih bo število prebivalstva sveta v letu 2.000 nad 6 milijard v primerjavi z 2,5 milijardami v letu 1950. Od tega bo približno štiri milijarde ali 62 odstotkov prebivalcev živelo v mestih.

Demografska eksplozija, ki je v teku in jo spremlja in omogoča bujen razvoj znanosti, iznajdb in proizvodnih možnosti, ustvarja v nasi zavesti nov privid sveta. Dandanes se zavedamo, da zmanjkuje vode, zraka in tal. Leta 1880 je od skupno 1,5 milijarde prebivalcev živelo v mestih samo 2 odstotka ljudi. Dandanes pa zivi v razvitih evropskih državah v mestih že 50 do 80 odstotkov vseh prebivalcev. Res je, da je Jugoslavija precej pod evropskim poprečjem. Res pa je tudi, da je našo državo zajel nagel in intenziven proces urbanizacije. Vse kaže, da se bo ta proces še hitreje nadaljeval. Izzvala sta ga industrializacija in ekonomski vzpon države ter je v bistvu odsev pozitivnih gibanj in našega splošnega napredka. Na vsa ta in na mnoga druga vprašanja poskušamo odgovoriti za območje Gornje Savinjske doline »Urbanistični program občine Mozirje«. Ta program bo sprejela skupščina občine na eni naslednjih sej ter bo služil kot prvi tovrstni dokument za naše območje za izhodišče pri nadaljnjem urbanističnem prognoziranju in načrtovanju. Program obravnava obdobje do leta 1991 ter zajema v svojem VI. in VII. poglavju tudi prognoze za razvoj našega območja. Te prognoze obravnavajo različne vidike elementov urbanističnega prognoziranja, vendar bomo v tem sestavku obravnavali samo najvažnejše.

1. Demografska prognoza:

Ako želimo ugotoviti približno gibanje števila prebivalstva nekega območja v prihodnjem obdobju, potem moramo spoznati obstoječe podatke o nataliteti, mortaliteti in migraciji prebivalstva na tem območju. Za območje mozirske občine razpolagamo s točnimi podatki o gibanju števila prebivalstva od leta 1956 do 1964. Iz primerjav je razvidno, da se je gibala stopnja natalitete (rojstvo na 1.000 prebivalcev) v teh letih od 15,8 do 18,7, stopnja mortalitete (smrti na 1.000 prebivalcev) od 9,0 do 11,5 in stopnja naravnega prirastka (povečanje števila prebivalstva brez priseljevanja) med 5,8 do 9,1. Poprečna stopnja natalitete je bila nižja od republiškega poprečja, medtem ko je bila poprečna stopnja mortalitete nad republiškim popre-

jem, zato je tudi stopnja naravnega prirastka nižja od republiškega poprečja ter zadnja leta še pada.

Tudi starostna struktura prebivalstva na obravnavanem območju je pomembna za prognozo bodočega razvoja. Če združimo posamezne starostne skupine v tri večje grupe, dobimo naslednjo primerjavo:

Starostne grupe	Struktura prebivalstva	
	Občine	SRS
Od 0-14 let	26,8	27,3
od 15-59 let	58,6	60,3
nad 60 let	14,6	12,4
Skupaj:	100,0	100,0

Vidimo torej, da se starostna struktura prebivalstva mozirske občine precej razlikuje od republiškega poprečja. Delež otrok od 0-14 let je na območju občine nekoliko nižji od republiškega poprečja, kar je posledica manjšega naravnega prirastka. Tudi naslednja starostna skupina, tako imenovani »delovni intigent« je precej različna od republiškega poprečja, kar lahko pojasnimo, da se z območja naše občine izseljujejo v mesta in industrijske kraje predvsem mladi za delo najbolj sposobni ljudje, ker se ne morejo zaposliti doma. Zaradi že ugotovljenega stanja v prvih dveh starostnih skupinah je razumljivo, da je delež nad 60 let starega prebivalstva na območju občine precej višji od republiškega poprečja.

Upoštevajoč vse te navedbe in predvsem, ker lahko v prihodnjih letih pričakujemo še poslabšanje te strukture, lahko realno ocenimo prirast prebivalstva v prihodnjih 30 letih na stopnjo 0,6 % letno. Tako bi leta 1991 na območju občine prebivalo 17.500 do 18.000 prebivalcev.

Glede razporeditve prebivalstva v prihodnjem obdobju lahko pričakujemo predvsem večjo koncentracijo okoli pomembnejših naselij (Nazarje,

Mozirje, Ljubno ob Savinji, Gornji grad), kjer bo največja možnost zaposlitve. Tako bi bilo število prebivalcev po posameznih naseljih naslednje:

Urbano naselje	prebivalcev Število 1961	Število prebivalcev 1991
Mozirje	930	1.775
Nazarje	432	1.480
Ljubno ob Sav.	650	1.250
Gornji grad	728	1.005
Rečica ob Sav.	413	583
Luče	390	550
Skupaj:	3.543	6.643

Tako je leta 1991 predvideno 6.643 prebivalcev v urbanih centrih, kar je 38,5 % od skupnega števila prebivalcev.

II. Prognoza zaposlitve:

Primerjalni podatki o številu aktivnega prebivalstva kažejo upadanje. Paziti bo potrebno, da ne bi večji upad prebivalstva v kmetijstvu povzročil počasni propad hribovskih kmetij. Potrebni bodo ustrezni gospodarski ukrepi, da kmečko prebivalstvo ne bo nazadovalo. Prav tako mora biti naša osnovna naloga poskušati možnosti odpiranja novih delovnih mest. Razne tehnološke izboljšave pri obstoječih gospodarskih organizacijah ne smejo povzročati zmanjševanja števila delovnih mest oziroma morajo gospodarske organizacije istočasno z uvajanjem novih tehnoloških dosežkov odpirati nadomestna delovna mesta, ki bodo prevzemala višje delovne sile. To načeloma bo potrebno čimprej osvojiti, če hočemo, da pri številu delovnih mest ne bomo nazadovali kot to kažejo podatki za preteklih nekaj let. Če hočemo zaposliti tudi povečano število prebivalstva, bo potrebno v nadaljnjih 30 l. na območju občine na novo odpreti ca. 1.600 delovnih mest. Precejšnje možnosti obstojajo na področju turizma in pri tistih dejavnostih, ki se bodo razvile z razvojem turizma. Vendar moramo osnovno rešitev iskati v nadaljnji finalizaciji osnovnega bogastva naše doline, to je bogastva naših gozdov, in v iskanju možnosti pri raznih velikih gospodarskih organizacijah izven območja naše občine.

(Nadaljevanje v naslednji številki)

JUBILEJNI 10. OBČNI ZBOR SINDIKATA

V Mozirju je 9. januarja zasedal 10. jubilejni občni zbor zveze sindikatov občine Mozirje. Na občnem zboru so delegati in gostje obravnavali najbistvenjše probleme članov sindikata v naših delovnih organizacijah.

Občni zbor je razrešil dosedanje organe zveze sindikatov v občini in izvolil nove. Za novega predsednika občinskega sindikalnega sveta je bil izvoljen HERCEK Hubert.

Novi pogoji kreditiranja

Nekajletno načrtnejše pospeševalno delo v zasebnem kmetijstvu je rodilo vidne uspehe, hkrati pa tudi spoznanje, da je prešibka materialna osnova glavna ovira za še hitrejši napredek.

Sodobnejši prijemi gospodarjenja si naglo utirajo pot na naše kmetije. Pripravljenost kmečkih gospodarjev, da skušajo ujeti korak v hitrem tempu razvoja novih tehnologij, je postala že pravi fenomen. To ni le naključje, pač pa življenjska nujnost. Pomanjkanje delovnih moči na kmetijah zahteva nadomestilo v kmetijskih strojih, ki ne glede na ekonomsko upravičenost znatno zmanjšujejo fizično naprežanje in omogočajo večjo delovno storilnost. Mehanizacija postaja vedno bolj tudi pogoj, da kmečka mladina še ostaja doma in prevzema nasledstvo.

Na kmetijah, ki so se usmerile v proizvodnjo mleka, postaja problem pripravljanja stelje za številno govedo čredo čedalje bolj pereč. To dejstvo in pa poostreni pogoji za higijensko kakovost mleka silijo mnoga gospodarstva v preurejanje hlevov na odplakovanje ter opremljanje mlekarnic. Če vzamemo v poštev še glavno posebnost kmetijske proizvodnje, t.j. veliko odvisnost od podnebnih razmer, ni težko doumeti, da

si pridelovanja kvalitetne osnovne krme v izredno muhastih vremenskih pogojih ne moremo zamisliti brez silosov, sušil in prevetrovalnih naprav. Vse te stvari pa so med seboj zelo ozko povezane in vzročno pogojene. Eno brez drugega ne gre! O smotrnem gospodarjenju lahko govorimo šele takrat, ko so vsi naštetih dejavniki vsklajeni v harmonično celoto. To pa je ravno tisto, k čemur so odmerjena prizadevanja domala vseh kmečkih gospodarstev. Od tod izvira tudi naraščajoče povpraševanje po kreditih, kajti sedanja stopnja intenzivnosti kmetijske proizvodnje v večini primerov še ne daje primernega dohodka za investicijske izgradnje kmetij.

Hranilno-kreditna služba Zadruga je torej v nezavidljivi situaciji in pred težko nalogo: kako zbrati čim več sredstev za potrebe kreditiranja in kako ta sredstva čim bolj pravično razdeljevati proslcem, kar je še posebno kočljivo vprašanje. Že iz dosedanje prakse so znani primeri očitkov, češ, Zadruga daje kredite le tistim, ki že nekaj imajo, za male

in ekonomsko šibkejša pa nima posluha niti denarja. Zadruga hranilno-kreditna služba skuša v okviru danih možnosti ugoditi vsem tistim proslcem, za katere je podana utemeljitev umestnosti nameravane investicije, torej brez karšnekoli diskriminacijske politike in zapostavljanja šibkejših. Z razpoložljivimi kreditnimi sredstvi je HKS dolžna gospodariti tako, da se čim bolj smotrno vlagajo in čim hitreje obračajo. Ta dva momenta pa dajeta določeno prednost tistim, ki imajo v svoji organizirani tržni proizvodnji čvrstejšo garancijo za odplačilno sposobnost in krajši odplačilni rok. Ta ekonomski princip se seveda ne sklada popolnoma z mišljenjem in željami potencialnih proslcev, je pa osnovni pogoj za uspešno delovanje HKS, zato se mu tudi v prihodnje ne bo mogoče odreči. Ker zahteve po kreditih daleč nadkriljujejo razpoložljiva kreditna sredstva, bo pri odobravanju posojil v prihodnje nujno upoštevati nekatere kriterije, ki so že formulirani in bodo naknadno uzakonjeni z novim Poslovníkom HKS. Naj naštejemo samo nekaj najvažnejših:

— PREDNOST PRI DODELJEVANJU KREDITOV BODO IMELI VLAGATELJI! Niso namreč redki primeri, da imajo nekateri zadrugni kooperanti svoje denarne prihranke naložene pri poštnih hranilnicah ali bankah, ko pa potrebujejo kredit, prosijo pri Zadrugi. Edino prav in pošteno bi bilo, da se krediti dodeljujejo prvenstveno tistim, ki svojo zadrugniško zavest izkazujejo med drugim tudi s prispevkom hranilno-kreditni službi. S tem določilom Poslovníka želimo vzbuditi čim širši krog svojih kooperantov, da bodo v bodoče preusmerili ali pa začeli vlagati denarne prihranke v zadrugno hranilnico, saj s tem koristijo ne le sebi, temveč tudi hitrejšemu napredku kmetijstva celotne občine.

— Med vlagatelji bodo imele nadaljino prednost za najetie kredita tiste kmetije, ki načrtno gospodarijo po Usmeritvenem programu oz. po navodilih strokovne službe in so vključene v specializirano tržno proizvodnjo. Pismeni ali ustneni programi gospodarjenja se smatra kot famstvo za načrtnost pri izvañanju investicijskega izpopolnjevanja kmetij in za dejansko smotrnost naložb.

— Kredite za nakup kmetijskih strojev bo odbor HKS reševal v okviru finančnih možnosti in s posebnim poudarkom na ekonomsko upravičenost investicije in z upoštevanjem delovne sile na proslčevi kmetiji.

— Kreditiranje novogradenj in adaptacij govejih hlevov bo zaradi časovnega prehitavanja v normalnem vrstnem redu investicijske izgradnje potrebno regulirati z dodatnimi omejitvami. Krediti za te namene naj bi se praviloma odobraval le tistim

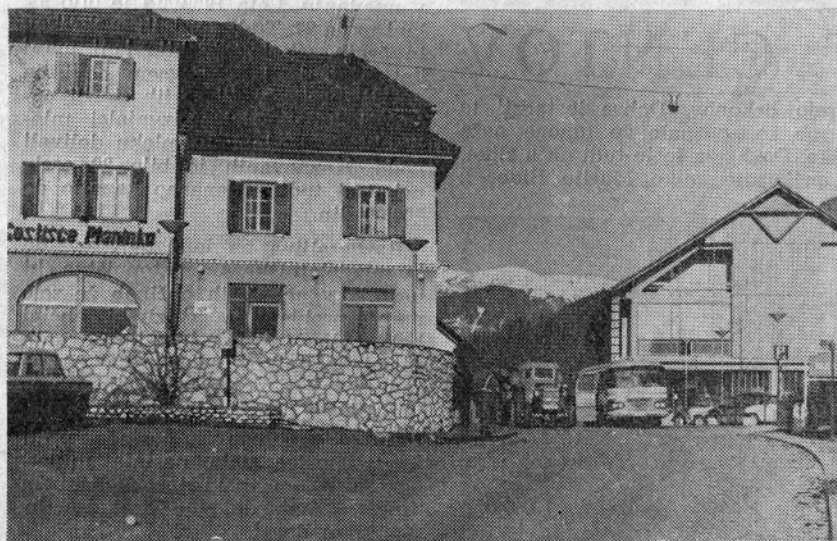
(Nadaljevanje na 6. strani)

Uspela združitev

V torek, 27. januarja je bila uspešno opravljena združitev naših dveh gostinskih podjetij; Gostinsko podjetje »Turist« Nazarje in gostinsko podjetje »Planinka« Ljubno ob Savinji k »Turist« Nazarje. Referendum

imela do sedaj dva mala delovna kolektiva.

Sigurno je, da v sedanjem obdobju obstoja širše delovne organizacije stojijo pred delovnim kolektivom precej zahtevne naloge, ki jih je po-

je bil uspešen. Razloge za to priključitev in takšen uspeh referendumu je potrebno iskati v ekonomskih dejstvih, ki so to narekovala. Trenutno 51 članski kolektiv si je s tem ustvaril precej boljše pogoje za nadaljnjo razširjeno dejavnost, kot pa sta jih

trebno pričeti takoj reševati. Pri tem gre predvsem za izdelavo in sprejetje statuta in vseh ostalih samoupravnih aktov delovne organizacije, izdelavo programa razširitve posameznih obratov, itd.

H. Hubert

Novi pogoji kreditiranja

(Nadaljevanje s 5. strani)

prosilcem, ki poleg zgoraj navedenih prioritetnih pogojev izpolnjujejo še naslednje:

— da redijo najmanj 5 krav s tržno proizvodnjo 1.500 l mleka po kravi;

— da imajo nad 70 % čistopasemske goveje črede;

— da se obvežejo v perspektivnem obdobju petih let povečati tržno proizvodnjo mleka na 4.000 l/ha kmetijske površine.

Za gospodarstva, ki so usmerjena v pitanje, velja enakovredni kriterij, izražen s težo vzrejenih oddanih pitancev. Začetni pogoj za najetje kredita je letna prodaja 1.200 kg pitane živine preko trgovske mreže zadruge.

Podatke o izpolnjevanju predvidenih zahtev bo ugotavljala strokovna služba in jih posredovala Odboru HKS.

Najdaljši odplačilni rok za najeti kredit je po novih zakonskih predpisih 5 let, obrestna mera pa 8 %. Pravico do znižane (regresne) obrestne mere imajo po določilih internega Poslovnika HKS le programirani, oz. specializirani tržni proizvajalci. Stopnja regresiranja je odvisna od vrste investicije, tako, da regresni upravičenec plača od najetega kredita:

— za gradnjo ali adaptacijo govejih hlevov 2 % obresti

— za nakup kmetijskih strojev 3 % obresti

— za nakup plemenske živine 4 % obresti

Za kredite, namejene urejanju perutninskih vzrejališč, je obrestna mera 8 %, ker je donosnost pri vzreji brojlerjev ali kokoši-nesnic mnogo večja kot v govedoreji, obrat kapitala pa znatno hitrejši.

Pomembno se mi zdi opozoriti tudi na dejstvo, da bo kreditiranje investicij v gospodarska poslopja omejeno zgolj na plačilo gradbenega materiala, nabavljenega v zadrugnih trgovinah. Le izjemoma, kadar združna trgovska mreža ne bo v stanju pravočasno oskrbeti potrebnega materiala, se del kredita izplača tudi v gotovini.

V primerih, ko gradbena dela izvajajo podjetje »GRADBENIK« po pogodbi o poslovno-tehničnem sodelovanju, se z odobrenim kreditom poravnajo fakturne vrednosti opravljenih storitev.

Glavni cilj in namen nakazanih smernic poslovanja hranilno-kreditne službe lahko strnemo v nekaj ključnih misli:

— HKS mora voditi tako poslovno politiko, ki bo stimulatивно vplivala na naraščanje hranilnih vlog pri združni hranilnici in s tem zagotavljala nenehno rast kreditnega potenciala.

— Nekatere omejitve za najemanje kredita skupaj s kriteriji za upravičenost do znižane obrestne mere morajo vnesti v sam sistem kreditiranja več načrtnosti in discipline, hkrati pa vzbuditi kreditne interese k sistematičnejšemu uresničevanju gospodarskih odločitev. Osnovna vlaganja naj se začnejo v neposredno proizvodnjo, tj. v gnojenje, uvajanje najracionalnejših načinov izkoriščanja travinj, povečevanje in pasemsko izboljšanje govejih čred. Šele potem, ko glavna proizvodnja na kmetiji doseže kvalitativno raven intenzivnosti in ekonomičnosti, je podana realna osnova za nadaljnjo investicijsko izgradnjo.

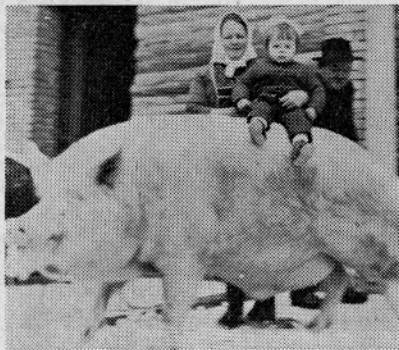
Lojze PLAZNIK

SKORAJ PET CENTOV

Izreden rejki rekord je letos dosegla rejka plemenskih svinj Marija Bider iz Dol-Suhe 3 pri Rečici ob Savinji p. d. Pušnikova. Dve in pol leti starega merjasca je uspela spiliti na težo 450 kg. Poleg velike količine mesa, predelanega v znane savinjske želodce (preko 50 kom) je rejka natočila tudi 150 kg masti. Kako velika je bila žival, pove tudi podatek, da je samo glava tehtala 26 kg.

Plemenski merjasec je bil kupljen v starosti 6 mesecev in je že takrat tehtal 113 kg. Tako odlično rastnost je obdržal tudi ves čas reje v Prušnekovem hlevu. V svoji plemenilni dobi je imel merjasec 43 skokov, kar pomeni, da je dal okoli 500 kvalitetnih potomcev, saj je bilo v vseh gnezdh poprečno po 11 prašičkov. Merjasec je bil bele žlahtne pasme, ki jo na območju naše občine z uspehom uvajamo že vrsto let. Pri tej pasmi najbolj cenimo dobro izkoriščanje domače krme, hitro rast, s tem pa tudi primernost živali za

vzrejo bekonov. Dobre lastnosti te pasme so spoznale že mnoge naše rejke. Dokaz za to je tudi naša slika, ki prikazuje rejko Marijo Bider z

možem in vnukinjo Lidijo ob vzrejenem prašiču.

Rejki izrekamo priznanje za njeno dolgoletno uspešno delo v svinjereji, zlasti pa še za ta izjemni uspeh.

R. A.

Vsak 19. prebivalec je storil prekršek

V lanskem letu je občinski sodnik za prekrške kaznoval 856 oseb, ki so storile skupaj 1281 prekrškov. Od kaznovanih je bilo 124 oseb iz drugih občin, 752 pa naših občanov, ali vsak 19. občan občine.

Zaradi rastočega cestnega prometa, saj je na območju mozirske občine že okoli 2000 motornih vozil, tako da pride na vsakega 8. občana po eno motorno vozilo, vsak 8. prebivalec pa ima že tudi izpit za voznika motornih vozil, je razumljivo, da je bilo tudi lani največ prekrškov s področja prometa. 561 prekršiteljev cestno prometnih predpisov je storilo 949 prekrškov ali 66 % vseh prekrškov, javni red in mir pa je kršilo 173 oseb in storilo 218 prekrškov ali 17 % vseh prekrškov. Ostali prekrški zadevajo druga področja.

Kljub hitremu porastu prometa pa je bilo lani manj prekrškov kot leta 1968. To velja tudi za kršitve javnega reda in miru.

Od prometnih prekrškov odpade kar 270 prekrškov na tiste, ki so vozili brez voznškega dovoljenja. Med temi pa je bilo 39 mladoletnikov. Pod vplivom alkohola je upravljalo motorna vozila 78 oseb. 72 vinjenim voznikom je bilo odvzeto voznško dovoljenje za dobo 3 mesecev, do čim je bilo leta 1968 le 20 osebam. Za doseg večje varnosti na naših cestah je iz leta v leto strožja kaznovalna politika, še posebej do vinjenih voznikov.

Grobih kršitev javnega reda in miru je bilo le 36, od tega 12 preteptov. Do grobih kršitev in preteptov pride največ zaradi vinjenosti. Tudi tako imenovani družinski prepiri so v upadanju. Leta 1968 jih je bilo 51, lani pa le 27. Tudi gozdnih prekrškov in črnih zakolov je bilo lani manj kot prejšnja leta. Povsem novi pa so bili prekrški, ki so jih storili nekateri kmetovalci-proizvajalci mleka, ki so prodanemu mleku dolivali vodo. Kaznovanih je bilo 20 oseb, nekateri tudi z denarno kaznijo do 500,00 din.

Razveseliva pa je ugotovitev, da je mladoletniškega prestopništva, ki nastaja v nekaterih občinah že zelo nereč problem. v mozirski občini bolj malo. Vsega je bilo kaznovanih 54 mladoletnikov, od tega kar 39 zaradi vožnje z motornim vozilom brez voznškega dovoljenja.

Največ predlogov za postopek proti kršiteljem je dala postaja milice, sledijo pa občinski inšpekcijski in drugi organi, delovne organizacije, zavodi in drugi.

V lanskem letu je bilo izrečenih in vplačanih denarnih kazni v znesku 90.000,00 din, tako da znaša povprečna denarna kazen na enega prekršitelja 105,00 din, lani pa le 64,06 din. Največ oseb je bilo kaznovanih s kaznijo od 100 do 500 din.

Rudi Zager

ODMERA IN POBIRANJE PRISPEVKA IZ OSEBNEGA DOHODKA OD KMETIJSKE DEJAVNOSTI

Gotovo je beseda »davek« ali »davščina« ena od tistih besed, ki jo v vsakdanjem življenju zelo pogosto rabimo. Zdi se nam tako vsakdanja in tako enostavna, da si največkrat niti ne poskušamo pojasniti njenega pomena. Vsebinska te besede nas prizadene bolj v živo šele takrat, ko dobimo od občine odločbo o tem, da moramo na račun tega ali onega prispevka ali davka odšteti toliko in toliko denarja. Tedaj se nenadoma začno porajati številna vprašanja, od kod tako visok davek, na kakšen način je občina prišla do teh števil, ali ni vmes morda kakšna pomota in podobno. Ob takih priložnostih gremo običajno iskati odgovore kar na občino. Tu pogosto povemo tudi svoje mnenje o davkih in davčni politiki, nakar se bolj ali manj pomirjeni vrnemo domov, v prepričanju pač, da je nam odmerjeni davek kljub vsemu le nekoliko previsok.

Takšno mišljenje o davkih in davčnih obveznostih ima svoje opravičilo v nejasnostih, ki slonijo na obširnosti davčnih predpisov in na njihovih pogostih spremembah, kakor tudi v tem, da imamo premalo možnosti za pojasnjevanje nerazumljivih vprašanj.

Z našim sestavkom želimo prispevati k boljšemu razumevanju tistih davčnih predpisov, ki bremenijo zavezance za prispevek iz osebnega dohodka od kmetijstva. V najkrajši obliki bomo poskušali pojasniti postopek odmere tega prispevka skupaj s prispevkom iz dohodka od gozdov in postopek pobiranja prispevka, v naslednji številki bomo opisali olajšave, ki jih uživajo prispevni zavezanci ob določenih pogojih.

Davščine, ki bremene davčne zavezance, so urejene z zakonom o prispevkih in davkih občanov ter z občinskimi odloki o prispevkih in davkih občanov. Kot davčni predmet za obdavčenje s prispevki služi osebni dohodek, ki izvira iz zavezanceve gospodarske dejavnosti.

Za razliko od prispevka je predmet davkov dohodek od premoženja in premoženjskih pravic ali tudi premoženja.

Predpisovanje prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti sloni na sistemu katastrskega dohodka kot osnove za obdavčenje kmetijstva. Izjema pri tem je prispevna osnova za dohodke od gozdnih površin, kjer se za prispevno osnovo šteje vrednost za poseg določenega lesa. V katastrski dohodek kot osnovo za obdavčitev kmetijstva se šteje vrednost hektarskih donosov vseh obdelovalnih površin, kot so njive, travniki, sadovnjaki, vrtovi in pašniki, zmanjšana za vrednost stroškov, ki so bili potrebni za ugotovljene hektarske donose. Pri tem se ovrednotijo vsi pridelki, ki jih kmet pridelava na določenih kmetijskih površinah, odštejejo pa se stroški za seme in gnojila, amortizacija gospodarskega poslopja in inventarja ter drugi stroški, ki so bili neobhodno potrebni za ustvaritev določenega donosa. Glede na to, da vse letine niso enako plodne, pri izračunu katastrskega dohodka ni mogoče uporabiti donosov in stroškov samo za eno proizvodno leto, ampak se morajo uporabiti poprečni donosi in po-

prečni stroški v petih zaporednih letih. Na podlagi tako ugotovljenih podatkov katastrski urad izračuna katastrski dohodek za vsakega posameznega zavezanca. Katastrski dohodek je torej osnova za odmero prispevka iz osebnega dohodka iz kmetijske dejavnosti. Odmero prispevka izvrši davčna uprava s tem, da prispevno osnovo vpiše v posebne kartice, na ugotovljeno osnovo pa uporabi s predpisi o prispevkih in davkih občanov določeno prispevno stopnjo.

Zavezanec za prispevek je lastnik ali uživalec zemljišča, ki je vpisan v katastrskih knjigah. Zgodi se, da ima en zavezanec zemljišče v različnih katastrskih občinah, ali pa da je v družini več lastnikov zemljišč. V takih primerih se vse osnove od teh zemljišč združijo in tvorijo eno osnovo za izračun prispevkov.

Prispevek, ki ga plača posamezen zavezanec, ne pripada ves občini, ampak se deli na vse družbeno politične skupnosti. Tako sta republika in federacija udeleženi v prispevku s svojimi stopnjami, in sicer: zvezni prispevek 6%, republiški prispevek 8%, republiški prispevek za vodna gospodarstva 1% in prispevek za kmečko socialno zavarovanje 12%. Stopnje, ki jih določita federacija in republika za svojo udeležbo v prispevku od kmetijske dejavnosti, so proporcionalne, kar pomeni, da se s spremembo višine katastrskega dohodka ne spreminjajo. V nasprotju s tem pa so stopnje, ki jih določi občina, progresivne in se z višanjem katastrskega dohodka ustrezno povišajo.

Občina Mozirje je s svojim odlokom o prispevkih in davkih določila tele prispevne stopnje:

Katastrski dohodek	Stopnja:	
	din	%
	800	17
od 800	do 1.200	18
od 1.200	do 1.600	19
od 1.600	do 2.000	20
od 2.000	do 3.000	21
od 3.000	do 4.000	22
od 4.000	do 5.500	23
od 5.500	do 7.000	24
od 7.000	do 8.500	25
od 8.500	do 10.000	26
nad 10.000		29

Za odmero prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti pa ne zadošča samo katastrski dohodek in prispevna stopnja. Znano je namreč, da so proizvodni pogoji v posameznih katastrskih občinah z ozirom na relief zemljišča, kakovost tal, oddaljenost in kupna moč trga ter oddaljenost od prometnih zvez tako različni, da je nujno upoštevati tudi te posebnosti. Z namenom, da bi bile obremenitve čimbolj enotne, je republiški zakon od 1. 1. 1969 predpisal razvrščanje zemljišč po enotnih kriterijih v štiri skupine katastrskih občin, za katere so določene okvirne stopnje občinskih prispevkov (I. skupina 25–42%, II. skupina 17–29%, III. skupina 10–20% in IV. skupina 3–12%). Taka delitev pa v razmerah, kakršne veljajo v občini Mozirje, ne ustreza. Pri nas se precejšen del katastrskih občin razteza iz doline navzgor v višinske predele, to bi pa ob sprejetju republiških meril za delitev katastrskih občin navedene skupine pomenilo, da bi bili nižinski kmetje v takih občinah enako obremenjeni kot kmetje iz višinskih in goratih predelov, kar pa ne bi bilo pravično. Občina Mozirje se je tej delitvi katastrskih občin izognila tako, da je enostavno v svojem odloku naštel vsa tista naselja in dele naselij, kjer so posebno slabi proizvodni, ekonomski in prometni pogoji. To so vsa tista višinska naselja, ki so bila po enem od prejšnjih odlokov kategorizirana v četrti proizvodni okoliš. Za ta naselja velja oprostitev prispevka, če katastrski dohodek od negozdnih površin ne presega 1.000 din.

Pri odmeri prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti morajo torej odmerni organi upoštevati predvsem višino katastrskega dohodka in prispevne stopnje, poleg tega pa tudi proizvodne, ekonomske in prometne pogoje.

Prispevek od kmetijstva, ki odpada na osebni dohodek iz gozda, se ne obračunava po katastrskem dohodku, temveč od osnove, ki jo predstavlja vrednost lesa, določenega za posek v letu, za katerega se prispevek odmerja. Osnovo določi finančni organ glede na količine lesa in po prečno ceno lesa na panju. V naši občini znaša osnova 20,00 din za 1 m³. Ker je tudi pri proizvodnji lesa treba upoštevati različne proizvodne pogoje glede na lego gozda, ceste in drugo, je občina tudi za odmero tega prispevka določila progresivne stopnje, izhajajoče pri tem iz vrednostnih razredov, in sicer tako, da je za nižji vrednostni razred določila višjo prispevno stopnjo. Stopnje so naslednje:

(Nadaljevanje na 11. strani)

Mesto obravnavanja pritožb je predvsem v občini

Poročilo komisije za prošnje in pritožbe za leto 1969, ki je bilo na dnevnem redu zadnje seje skupščine občine Mozirje, ugotavlja, da je bilo delo usmerjeno na vsestransko preverjanje resničnosti in upravičenosti pritožb, ki so jih posamezni občani naslavljali na razne organe od občine do federacije. V lanskem letu je komisija obravnavala vsega 35 pritožb, ali 10 več kot leta 1968. Največ je bilo davčnih in premoženjsko pravnih zadev.

Kot že nekaj let nazaj, se je tudi lani največ občanov obrnilo na predsednika republike. Na občinsko komisijo za prošnje in pritožbe, ki potem obravnava tudi večino pritožb, se je obrnilo le 6 občanov, na republiške organe 11, na predsednika republike pa kar 18. **Opozoriti je treba, da večino pritožb, naslovljenih na predsednika republike in druge zvezne organe, dobi v obravnavanje občinska komisija.** S tem se obravnavanje posameznih pritožb samo zavleče. Na seji je bilo poudarjeno, da je vzrok naslavljanja vlog na višje organe v večji meri nepoučenost, oziroma neko naivno zanašanje občanov na rešitev z najvišjega mesta. Poudariti je treba, da gre marsikdaj za neupravičene ali vsaj objektivno neizpolnjene zahteve. Ugotovljeno je tudi, da se nekateri občani obračajo v zelo nepomembnih zadevah za pojasnila tudi na naše najvišje organe. Največ obravnavanih zadev je bilo iz Mozirja in okolice, temu pa sledita Rečica ob Savinji in Solčava.

Komisija je na podlagi vsestranske obravnave vsake posamezne pritožbe ugotovila, da je bilo od 35 pritožb le 10 upravičenih, 15 neupravi-

čenih, medtem ko je bilo 10 pritožb takih, ki so bile rešene s pravnim poukom ali pojasnilom.

V poročilu in razpravi je bilo večkrat poudarjeno, da je nesmiselno pošiljati take pritožbe, ki jih lahko rešijo le občinski organi ali drugi organi v občini, na razne republiške in zvezne organe, največ pa predsedniku republike, ker jih le-ti pozneje itak odstopajo v obravnavne občinski komisiji. Posebej je bilo poudarjeno, da ni noben občan omejen pri

pošiljanju pritožb tudi na naše najvišje organe. Preeniti pa je treba, če je to pametno in če ne podaljšuje rok reševanja pritožb. **Zato je bilo na seji poudarjeno, da se naj občani v tistih zadevah, za katere menijo, da se jim je zgodila krivica, ali da z rešitvijo v rednem postopku niso zadovoljni, obračajo v prihodnje namesto na razne republiške in zvezne organe neposredno na občinsko komisijo za prošnje in pritožbe.**

Rudi Zager

OSNUTEK ZAKONA O ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU

Lani aprila sta zvezni in socialno zdravstveni zbor zvezne skupščine sprejela splošni zakon o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva prebivalstva. V tem zakonu so določena splošna načela za novi sistem zdravstvenega zavarovanja. Eno od osnovnih načel je, da delavci, kmetje in osebe, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost, obvezno zavarujejo druge osebe in svoje družinske člane. Za zdravstveno varstvo in druge pravice iz zdravstvenega zavarovanja, za nesrečo pri delu in obolenja za poklicno boleznijo pa obvezno zavarujejo osebe, katere so na praktičnem pouku pri delovni organizaciji — delovne in druge organizacije, državni organi in zasebni delodajalci.

Zavarovanci — delavci v zavarovalnih skupnostih samostojno določajo obseg zdravstvenega varstva, način njihove uporabe in sredstva — boljše rečeno višino prispevka za kritje stroškov — ki izvirajo iz določene

nega obsega pravic. Seveda pa si morajo zavarovanci v skupnosti zagotoviti obvezne oblike najmanj v obsegu, ki ga kot najmanjšega določa zakon.

Splošni zakon določa tudi osebe, ki se štejejo za delavce in so torej zdravstveno zavarovani. Poleg navedenega splošni zakon določa tudi, da gre zavarovancem nadomestilo osebnega dohodka v primerih, ki jih določa zakon (mišljen je republiški zakon) in v primerih, ki jih določa skupnost zdravstvenega zavarovanja sama. Nadalje vsebuje tudi temeljna načela za zdravstveno zavarovanje kmetov in oseb, ki opravljajo samostojno dejavnost.

Na podlagi prej navedenih načel splošnega zakona je posebna delovna skupina v republiki izdelala osnutek republiškega zakona, ki je dan v javno razpravo. Osnutek podrobno izpeljuje prej omenjena splošna načela zveznega zakona, ki so določena kot izhodišča za zdravstveno zavarovanje in za obvezne oblike zdravstvenega varstva prebivalstva v Sloveniji.

Osnutek republiškega zakona, ki je razdeljen na osem delov, zlasti:

- podrobneje določa krog zavarovancev. V tem krogu zajema praktično vse doslej zavarovane osebe;

- določa krog oseb, ki sicer niso zdravstveno zavarovane, zagotovljeno pa jim je zdravstveno varstvo (socialni podpiranci, prejemniki priznanih akcijah);

- določa nekatere pogoje, pod katerimi se družinski člani štejejo za zavarovane osebe;

- podrobneje opredeljuje obseg obveznega zdravstvenega varstva;

- določa, kdaj in v kaki višini si zavarovanci v skupnosti morejo zagotoviti višino nadomestila osebnega dohodka (predvideno je najmanj 60 % doseženega osebnega dohodka v določenem preteklem obdobju);

- ureja določene zadeve s področja financiranja, zlasti določa zavezanca prispevka za posamezne vrste zavarovanja;

- predvideva osnovne oblike pozavarovanja, to je prevzem rizikov za prekomerne stroške na posameznih področjih;

(Nadaljevanje na 10. strani)

Na takšen način so kaj hitro vidne posledice hitre vožnje v ovinku

KRAJEVNA SKUPNOST LUČE JE DELAVNA

V nedeljo, 25. januarja t. l. se je v Lučah sestala Krajevna skupnost na svoji prvi seji v letošnjem letu. Po poročilu o izvršitvi sklepov zadnje seje so obravnavali številne vloge in prošnje v zvezi s socialnimi, najemniškimi in drugimi zadevami.

Iz razprave o tekoči lokalni problematiki je bilo moč zaključiti, da se bo morala Krajevna skupnost spoprijeti še s kopico odprtih vprašanj, ki zadevajo skupne interese kraja in zahtevajo nujno rešitev. Nadaljevati in dokončati bo treba dela pri urejanju kanalizacije v novem naselju, izpopolniti mrežo javne razsvetljave, urediti javno pipo v neposredni bližini avtobusne postaje, obnoviti nekatere mostičke na vaški strugi Savinje ipd.

Precej kritičnih pripomb je bilo izrečenih na račun počasnega finan-

ciranja regulacijskih del na desnem bregu Savinje, ki so obtičala na mrtvi točki. Znano je namreč, da ob dolgotrajnejšem deževju nivo reke zaradi hudourniških pritokov tako naraste, da resno ogroža stanovanjske objekte v spodnjem delu vasi.

Krajevna skupnost v Lučah je s podporo prizadevnih članov dokaj uspešno uresničevala svoj delovni program; bilo pa bi storjenega še veliko več, če ne bi bilo finančnih ovir.

Ob naraščajočem turističnem prilivu bo potrebno skrbeti za takojšnjo rešitev nakazanih problemov in neodložljivo ukrepati. V teh prizadevanjih pa krajevna skupnost upa na polno razumevanje, moralno podporo in materialno pomoč pristojnih dejavnikov matične občine.

L. Plaznik

Tudi v zimskih dneh je pogled na Luče prijeten

L. Plaznik

Obvestilo voznikom motornih vozil

Avto moto društvo »Gozdar« Ljubno ob Savinji v sodelovanju s komisijo za varnost prometa pri občinski skupščini Mozirje organizira predavanja za voznike motornih vozil. Na teh predavanjih bo govora o najnovejših cestno prometnih predpisih in problematiki vožnje v različnih vremenskih prilikah.

K tem predavanjem, Avto moto društvo »Gozdar« in občinska komisija za varnost prometa vabita vse voznike motornih vozil. Predavanja so za vse udeležence brezplačna.

Predavanja bodo po naslednjem razporedu:

SOLČAVA 22. 2. 1970 ob 11. uri v zadržnem domu.

LUČE 1. 3. 1970 ob 10. uri v zadržnem domu.

LJUBNO ob Savinji 8. 3. 1970 ob 9. uri v zadržnem domu.

Za voznike iz Nazarij in Mozirja bomo objavili uro, dan in kraj predavanja v naslednji številki.

Komisija za varnost prometa

Novice iz dela občinske skupščine

Januarja se je občinska skupščina sestala enkrat in na seji dne 30. januarja 1970 obravnavala:

1. Poročilo o delu sveta in upravnega odbora za narodno obrambo v letu 1969;

2. poročilo o delu in problematiki občinskega sodišča Šoštanj v letu 1969;

3. poročilo o delu občinskega sodnika za prekrške vletu 1969;

4. poročilo komisije in službe za vloge in pritožbe pri skupščini občine v letu 1969;

5. sprejela je tudi odlok o odstotku sredstev, ki se izločajo iz sklada skupne porabe za subvencioniranje stanarin in odlok o odstotku sredstev, ki ga plačujejo gospodarske organizacije v skupne rezerve gospodarskih organizacij.

V januarju so zasedali tudi naslednji sveti:

1. Svet za narodno obrambo, ki je obravnaval poročilo o svojem delu in delu upravnega organa za leto 1969, mimo tega pa je razpravljal še o nekaterih zadevah s področja obrambnih priprav v občini.

2. Svet za družbeni plan in finance je obravnaval nekatere tekoče finančne zadeve in predloge nekaterih odlokov.

3. Svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve je obravnaval na svoji seji teze zvezne skupščine »Temelji politike urbanizacije in prostorske ureditve«, naloge za nadaljnji razvoj komunalnega gospodarstva v SR Sloveniji, predlog zakona o varstvu narave in osnutek zakona o geodetski službi.

Vse te zadeve so bile na dnevnem redu 4. zasedanja delegatov občin v Skupščini SR Slovenije.

Od komisij se je v januarju sestala komisija za vloge in pritožbe.

Konjerejci!

Plemenske kobile lahko tudi letos pripuščate k odličnemu žrebcu ŠERIF-VŮLKAN 4, ki ga oskrbuje posestnik FED-RAN LUDVIK, Podhom št. 5. Njegovo posestvo leži ob cesti Grušovlje-Bočna.

Savinjsko splavarstvo III.

O vožnji s splavom

Vodstvo splavov je imel kormaniš, ki je vozil na prvem splavu spredaj. Na velikem splavu, mitrovčanu, ki so ga sestavili iz več splavov šele na Savi pod Zagrebom, pa je vozil spredaj na levi. Če gospodar ni bil kormaniš, a je bil na splavu, se je moral komarnišu podrediti.

Lepa je bila vožnja na globoki, vodi, huda pa je predla prednjemu kakor zadnjemu, če je prispel flos na rigelj, kjer se voda preliva z ene strani na drugo in je voda plitva. V takem primeru ali pa če je voda prehitro upadala, je splav obsedel. Tedaj so flosarji z golimi rokami in koli splav dvigali in tiščali, z vrvmi pa vlekli, dokler ni zopet plaval. Spustili so tudi lavo, to je voda nad jezom, da je dvignila splav.

Pri jezih je bilo treba paziti na žleb ali fluder, preko katerega je edini prehod čez jez, sicer je splav vrglo. Ker je kljub fludru izginil sprednji del splava pod vodo, je zapustil prednjek svoje mesto in hitel na na sredo, da se ni zmočil.

Od Ljubnega in Kroke pri Gornjem gradu, kjer so začeli vezati splave, so vozili do Mozirja ob hudi vodi trije splavarji, sicer dva, dva pa tudi iz Mozirja do Celja. Tu je dobil splavar v gostilni »Pri grenadirju« ali v Kotu 0,5 l vina in kruha po volji. Ker so tu združili dva splava v enega, sta bila dva moža odveč. Zato sta dobila svoj zaslužek in se vrnila domov, drugi pa so odri nili po Grabnu, dolini med Celjem in Zidanim mostom.

Naslednja postaja so bile Radeče ali Krško, kakršna je pač bila voda. Tu so splavarji večerjali in prenočili. Za večerjo so splavarji dobili kaj toplega, pili pa so vino.

Če so prenočevali v Radečah, so dobili toplo kosilo in pijačo v Brežicah, če v Krškem, pa pod Zagrebom na Roglici (Rugvici). Že v Krškem so kupili vina za vso nadaljnjo pot in ga dali v kiblo, ki so jo spravili na flos že doma.

Na Roglici so združili do 24 splavov v enega, ki je imel v širini največ tri splave. To je bil mitrovčan. Nanj so nanosili opeke in prsti za ognjišče ter najnujnejšo glinasto kuhinjsko posodo. Na mitrovčanu so ostali trije do šest splavarjev, drugi so se vrnili domov.

V Sisku so se založili s svežim mesom in nakupili druge potrebščine. Meso so obešali podnevi v kosih na kol, ponoči pa shranjevali v zaboju. Nato so se ustavljali zaradi prodaje lesa ali nakupa živil še v Brodu, Mitrovici, Rumi, Brčkem, Zemunu ali Beogradu, Pančevu, Smederevu, Kovinu, Požarevcu.

Do leta 1842 so vozili splavarji le do Mitrovice. Tega leta pa je Janez

Lipold in Mozirja podaljšal pot do Pančeva, Palanke in Bele Crkve. Pozneje so vozili še v večje daljave, celo do Calafata v Romuniji.

Kdor je hotel spravljati les po vodi, je moral imeti dovoljenje od okrajnega glavarstva, pozneje od sreskega načelstva. Dobiti ga je mogel le prosilec, ki je bil član Gornjesavinjske plavičarske in plovbene zadruge.

Lastniki lesa in splavov (birti) ter splavarji (flosarji) so bili organizirani. Prvi so ustanovili še za Avstrije Gornjesavinjsko plavičarsko in plavbeno zadruzo s sedežem v Radmirju. Skrbela je, da so popravljali jezove, trebili korita Savinje in Drete, predlagala prošnje članov za plavno in splavarsko dovoljenje ter razsojala morebitne spore. Zadruška splavarjev Savinjske doline v Rečici

ob Savinji, ustanovljena kmalu po prvi vojni, pa se je posebno trudila ohraniti od Avstrije podeljeno pravico do polovične vožnje na železnici.

Splavarji so imeli svojega patrona. Bil je to sv. Miklavž. Njemu na čast so postavili v dolini tri cerkve — podružnice: pri Novi Štifti (Sv. Miklavžu), pri Ljubnem (Rastke) in pri Mozirju (v Ljubiji). Tu je stala tik ob cesti tudi kapela sv. Miklavža, ki se je morala umakniti leta 1960, ko so razširil in asfaltirali cesto.

Flosarji so radi prepevali, ali splavarska pesem se je ohranila le ena.

Splavarstva ni več. Ugonobil ga je okupator. Poskus, oživeti ga, je ostal le poskus. Vzrok: za splavarje neugodni pogoji na eni, večja in hitrejša vozila na drugi strani. Flosarji so se preusmerili in življenje teče dalje.

Fr. Steiner

Osnutek zakona o zdravstvenem zavarovanju

(Nadaljevanje z 8. strani)

— nakazuje kriterije za ustanavljanje skupnosti zdravstvenega zavarovanja. Kot merilo zakon šteje 50 ali 80 tisoč zavarovancev — delavcev, in 15 ali 18 tisoč kmetov;

— vsebuje osnovna načela za uveljavljanje pravic zdravstvenega zavarovanja kot izhodišča za določbe v statutih in v drugih splošnih samoupravnih aktih skupnosti zdravstvenega zavarovanja in končno določa tudi prekrške za primere zlorabe, kratenja ali omejevanja pravic, ki posamezniku grede, ali neizpolnjevanje obveznosti.

Da bi se v javno razpravo o osnutku zakona vključili tudi občani naše občine, ki niso prav gotovo nič manj kot drugi zainteresirani za primerno ureditev tega tako važnega področja, sta Izvršni odbor občinske konference socialistične zveze delovnih ljudi in predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Mozirje dne 27. januarja letošnjega leta organizirala javno razpravo.

Po uvodni razlagi o načelnih izhodiščih in določbah, na katerih slo ni osnutek zakona, so v razpravi izbile nekatere pripombe, ki bodo posredovane delovni skupini, ki je pripravila osnutek. Na zakon kot celoto razprava ni imela pripomb. Imela pa je pripombe na nekatere konkretne določbe oziroma predvidene rešitve.

Prva in najvažnejša pripomba se je nanašala na območja, na katerih bi se ustanovile bodoče skupnosti. Vsi navzoči so se zedinili, da je treba predlagati, da bi bila za celo Slovenijo le ena skupnost zdravstvenega zavarovanja in s tem za vse Slovence zagotovljene enake — velike ali male — pravice do zdravstvenega

varstva ne glede na različno gospodarsko moč posameznih območij. V tej enotni skupnosti pa tudi enake obveznosti z enakimi prispevnimi stopnjami. Niso namreč mogli sprejeti dejstva, da bi tudi za obseg zdravstvenega varstva obstojala solidarnost in vzajemnost na razdrobljenih malih območjih, odvisna od gospodarskega stanja tako razdrobljene Slovenije.

Mimo te osrednje pripombe so bile podane tudi nekatere druge pripombe. Omenimo le nekatere:

— ni opravičila, da se nadomestila za izgubo zaslužka zaradi nesreče pri delu ali zaradi obolenja za poklicno boleznijo do 30 dni obravnava drugače kot nad 30 dni, ko je z zakonom zagotovljeno 100 % nadomestilo;

— pogrša se v osnutku zakona določb o zagotovitvi kontinuitete dela med sedanji in bodočimi skupnostmi;

— v zakonu o zdravstvenem zavarovanju naj bodo zajete tudi obvezne oblike zdravstvenega varstva, kar je sedaj nelogično zajeto v osnutku zakona o zdravstveni službi;

— zakon naj omogoči in zagotovi pravico nadzora nad strokovnim delom zdravstvenih zavodov tudi skupnostim, kolikor se to delo nanaša na zavarovane osebe.

Ker je to področje izredno važno za nas vse, bomo v bodočih številkah naših »Novic«, ko bo že znan tudi osnutek statuta skupnosti, kamor se bomo vključili, poskušali podrobneje obdelati tista poglavja, ki bodo odraz naših pravic in obveznosti iz zdravstvenega zavarovanja po novih predpisih.

Stanko Prodnik

Financiranje gradnje šole v Mozirju je odraz solidarnosti in razumevanja

Da se po programu, ki ga je sprejela občinska skupščina, gradi v Mozirju nova šoska zgradba s 14 sodobnimi učilnicami, s telovadnico in s prostori za otroško varstvo, ste bili že obveščeni v prejšnjih »Savinjskih novicah«.

Danes vas želimo na kratko seznaniti, koliko dinarjev bo nova šola veljala, od kod so zagotovljeni viri financiranja, kako se ti viri ustvarjajo in koliko pogodbenega zneska do izvajalca bomo morali v letošnjem letu zagotoviti.

Sklenjena pogodba o oddaji del na ključ med občino Mozirje kot investitorjem in gradbenim podjetjem »Gradbenik« iz Ljubnega, določa za gradbena dela ceno 2.733.000,00 din. Z ozirom na velikost objekta je po mnenju strokovnjakov to sorazmerno poceni.

S pogodbo se je izvajalec zavezal, da bo gradnjo zaključil do 1. avgusta 1970. leta, sicer bo vsak prekoračeni dan pogodbenega roka izvajalca veljal 2.000,00 dinarjev penal, to pomeni za 10-dnevno prekoračitev izvršitve del 20.000,00 dinarjev kazni.

Na drugi strani pa se je občina zavezala, da bo izvajalcu do 31. 12.

1969 plačala 1.500.000,00 dinarjev. Obveza je bila izpolnjena. Razliko, to je 1.233.000,00 dinarjev, pa mora plačati v 3 nadaljnjih obrokih v letošnjem letu, zadnjega najkasneje do konca decembra.

Ce že navedenemu pogodbenemu znesku prištejemo še nad 260.000,00 dinarjev pologa, ki ga je bilo ob pričetku gradnje deponirati kot varščino pri banki, vidimo, da je moral investitor zagotoviti ca. 3.000.000 dinarjev. Za realizacijo navedenega zneska je predvidel naslednje vire sredstev v letih 1969 in 1970:

1.500.000,00 din kredita od Republ. izobr. skupnosti;
600.000,00 din iz proračuna občine;
290.000,00 din iz sklada otroškega varstva občine;
220.000,00 din iz sredstev TIS občine;
270.000,00 din iz samoprispevkov občanov, od tega
120.000,00 din za slike, podaril jih je »Jaki«;
120.000,00 din za prodano stavbo stare šole.

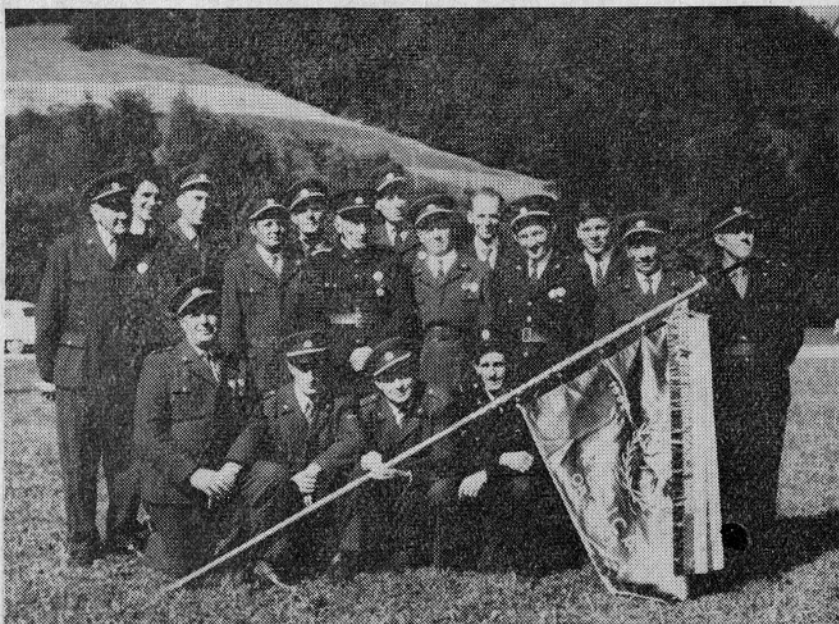
Danes s polnim zadovoljstvom ugotavljamo, da so vsi viri zagotovljeni in do konca leta 1969 že tudi

v znatni meri ustvarjeni. Za celotni kredit je sklenjena kreditna pogodba s 15-letnim odplačilnim rokom. Do konca leta je že bilo angažiranih 800.000,00 dinarjev teh kreditnih sredstev, 700.000,00 dinarjev pa bo likvidnih v letošnjem letu; da je proračun občine predvidene viře že zadostil v višini 400.000,00 dinarjev, da je sklad otroškega varstva do konca leta že vplačal 208.000,00 din, da je tudi TIS že prispeval 150.000,00 dinarjev. Po dveletni dinamiki dotoka sredstev pa ne zastajajo v realizaciji tudi ne planirani samoprispjevki občanov, saj so do konca leta ustvarjeni že v višini 83.000,00 din v prispevkih občanov, in 93.000,00 dinarjev od vnovčenih slik, ki jih je podaril umetnik »Jaki«.

Kot je moč ugotoviti iz prikaznega, so glavne težave mimo. Brez problemov in težav pa prav gotovo tudi v bodoče ne bo. Nastopili bodo problemi pri urejanju okolja, pri nabavi opreme itd. Toda to bodo brez dvoma lažje rešljivi problemi, kot so problemi v začetni in izvedbeni fazi izgradnje, ko gre za dokaj visoke obveze, ki jih je skupščina morala prevzeti in zagotoviti.

Stanko Prodnik

VISOKO ODLIKOVANJE REČIŠKIM GASILCEM

Člani PGD Rečica ob Savinji na proslavi v Logarski dolini

Za zasluge pri varovanju in reševanju življenj ter družbene in osebne imovine, ki pomenijo velik prispevek socialistični skupnosti, je bilo pred nedavnim z ukazom predsednika republike odlikovano Gasilsko društvo Rečica ob Savinji ob 85-letnici svojega obstoja z visokim državnim odlikovanjem »REDOM DELA Z ZLATIM VENCEM«.

Gasilsko društvo Rečica ob Savinji je najstarejše gasilsko društvo v mozirski občini in je tudi prvo, ki je prejelo tako visoko odlikovanje. Na nedavnem občnem zboru jim ga je izročil predsednik občinske skupščine Mozirje Jože DEBERŠEK.

Rudi Zager

ODMERA DAVKOV

(Nadaljevanje s 7. strani)

za II. vrednostni razred	35 %
za III. vrednostni razred	32,5 %
za IV. vrednostni razred	30 %
za V. vrednostni razred	27,5 %
za VI. vrednostni razred	25 %
za VII. vrednostni razred	22,5 %
za VIII. vrednostni razred	20 %

Zvezni prispevek od kmetijstva iz dohodkov od gozda znaša 2 %, republiški prispevek pa 8 %. Od te osnove se odmeri tudi prispevek za kmečko zavarovanje po stopnji 12 %.

Poleg navedenih prispevkov plača kmečki zavarovanec še dodatni pavšalni prispevek za kmečko zavarovanje, ki znaša 320,00 din.

Nadaljevanje v prihodnji številki.
SPEH ERNEST IN BASTL ALOJZ

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — izdaja SO Mozirje, GLIN Nazarje in ZKZ Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Hubert HERCEK — Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon Mozirje 12 in 30 — Ziro račun pri SDK eksp. Mozirje št. 5076-637-56 — Savinjske novice glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do petindvajsetega v mesecu — Tisk in kličje GP »CELJSKI TISK« Celje

Nekateri aspekti povečanja kmetijske proizvodnje

na področju višinskega predela Gornje Savinjske doline

Za višinski predel Gornje Savinjske doline smatram celotno področje Solčave, Luč in večino Ljubnega. Posebna značilnost tega predela je, da leži vsa kmetijska površina na relativno gozdnih tleh, kjer je stalno prisotna tendenca zaraščanja opuščenih ali slabo negovanih (izkoriščenih) zemljišč.

Vsa gospodarstva ležijo na konfiguracijsko izredno razgibanem terenu in so zaokrožena v značilno obliko celka ter so bila do nedavna vsa izključno samopreskrbovalnega tipa. Po zaslugi strokovno-pospeševalnih akcij se je začel predel aktivirati (razvijati) na osnovi vzorčnih kmetij. Za vzorčne kmetije se je vzel v vsakem zaključenem področju po najmanj eno tipično kmetijo, ki je bila pripravljena slediti predpisani tehnologiji izkoriščanja kmet. zemljišč in investicijsko izgrajevati posestvo. Začetni akciji so sledile le redke kmetije (Bevšek, Govc, Ogradnik).

Kot osnova programu so služile potencialne kapacitete vsake kmetije, ki jih je bilo treba aktivirati. Začrtan program je bil tempiran le na 4 leta investicijske izgradnje ter je v večini primerov zelo ostro začrtan na osnovi budžetskega programiranja z input — output metodo (koeficienti). Na podlagi prvih uspehov programiranih kmetij je takoj naraslo zanimanje ostalih gospodarstev za ta način kmetovanja, to je specializacijo govedoreje in s tem tržno obliko gospodarjenja.

Kot tržni artikel nekako najbolje odgovarja mleko, ki je istočasno zelo konjunktorno blago na našem tržišču. Zaradi tega se je pri vseh programiranih kmetijah predvidevala tehnologija izkoriščanja kmetijskih zem-

ljišč na sistemu pašno-kosne rabe travin in specializacija v rejo krav molznic. Za optimalno obtežbo se pri tem sistemu izkoriščanja kmetijskih zemljišč smatra v naših pogojih gospodarjenja 1,5–2,0 glavi NŽ/ha. Za realizacijo začrtanih programov je bilo nujno omogočiti prodajo tržnih viškov — to je mleka in mesa.

V tem predelu se je začel odkup mleka šele leta 1966, in ga je bilo tedaj le 59.673 litrov, dočim ga je v lanskem letu bilo že 507.491 litrov kar je 8,5-kratno povečanje. Če za ilustracijo vzamemo povprečno ceno 0,90 din za liter mleka, tedaj je leta 1966. bil predel bogatejši za 53.673,30 din, 1969. pa že za 456.741,90 din kar predstavlja vsaj delno rešitev za obstoj in življenje ljudi v tem ekstenzivno-višinskem predelu. Z sistemom preusmeritve na tržno obliko gospodarjenja res da narasejo na eni strani proizvodni stroški kmetije, na drugi strani pa realizacija zlahka doseže te izdatke. Pozitivne posledice, ki se pri tem sproščajo so naslednje:

1. podana je možnost obstoja višinskim in sploh gorskim kmetijam;
2. prebivalstvo je aktivno vključeno v družbeno delitev dela;

3. povečajo se razpoložljiva denarna sredstva za potrošniško blago, kar dviga akumulativnost in s tem kreditno sposobnost predela;

4. dolina bogati na visoko vrednih živalskih beljakovinah;

5. zajezena je nadaljnja migracija mlajših kategorij prebivalcev;

6. zagotovljene so strateško — obrambne točke;

Vsi ti pozitivni aspekti, ki so nujna posledica aktiviranja tega predela, so bili upoštevani pri izdelavi koncepta razvoja. Kot nosilec razvoja se že od vsega začetka najaktivnejše vključuje kmetijska strokovno-pospeševalna služba, ker le-ta obvlada omenjeno tehnologijo in redno kontaktira z ljudmi.

Mnenja sem, da je začrtan program dovolj human, ker nakazuje možnost nadaljnega razvoja tega področja na osnovi dejanskega stanja in prav zaradi tega je nujno vključiti in zainteresirati še ostale službe (banko, gozdarje, turistične delavce), saj bi njihova pomoč pri oblikovanju, predvsem pa pri kreditiranju investicijske izgradnje kmetij vsekakor odigrala pomembno vlogo!

Kumer ing. Jože

SLUŽBA STALNE PRIPRAVLJENOSTI NA OBMOČJU OBČINE MOZIRJE

od 9. 2. 1970 od 7. ure zjutraj do 15. 2. 1970 do 7. ure zjutraj	— Dr. Franc ŠIRKO
od 16. 2. 1970 od 7. ure zjutraj do 22. 2. 1970 do 7. ure zjutraj	— Dr. France URLEP
od 23. 2. 1970 od 7. ure zjutraj do 1. 3. 1970 do 7. ure zjutraj	— Dr. Ivan BUT
od 2. 3. 1970 od 7. ure zjutraj do 8. 3. 1970 do 7. ure zjutraj	— Dr. Franc KOCUTER
od 9. 3. 1970 od 7. ure zjutraj do 15. 3. 1970 do 7. ure zjutraj	— Dr. Franc ŠIRKO
od 16. 3. 1970 od 7. ure zjutraj do 22. 3. 1970 do 7. ure zjutraj	— Dr. France URLEP

Taborniški vodniški tečaj

Uprava taborniške organizacije ODRED SAVINJSKIH PARTIZANOV (organizacija je bila ustanovljena v marcu minulega leta) je skup-

no s celjskimi taborniki organizirala v semestralnih počitnicah vodniški tečaj v Solčavi. Tečaja se je udeležilo 22 moziških in 6 celjskih tabornikov.

Janez Štiglic

Dežurni živinozdravnik

Za primere, kadar ob nedeljah in praznikih potrebujete nujno veterinarsko pomoč, objavljamo razpored dežurne službe v januarju:

Nedelja, 15. 2.: RESNIK Tone, dipl. vet. MOZIRJE

Nedelja, 22. 2.: MERMAL Jože, dipl. vet. LJUBNO ob Savinji

Nedelja, 1. 3.: LUKAN Drago, dipl. vet. GORNJI GRAD

Nedelja, 8. 3.: RESNIK Tone, dipl. vet. MOZIRJE

Nedelja, 15. 3.: MERMAL Jože, dipl. vet. LJUBNO ob Savinji

Veterinarska postaja
Mozirje